

รายงานผลการดำเนินโครงการ
การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ (Social Lab) ด้านการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับและ
พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลโคกกระชาย อำเภอบัวชุม
จังหวัดนครราชสีมา
ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

อาจารย์อิศริย์ เดชตานนท์
คณะวิทยาการจัดการ
สิงหาคม 2566

คำนำ

โครงการการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ (Social Lab) ด้านการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลโคกกระชาย อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมา จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลโคกกระชาย อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมา อันนำไปสู่การยกระดับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้คนในชุมชนสามารถบริหารจัดการชีวิตตนเองได้อย่างสมดุล และมีความเหมาะสม สามารถดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การพึ่งพาตนเอง และช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนได้อย่างยั่งยืน ผ่านการจัดการด้านการท่องเที่ยว จนท้ายที่สุดนำมาสู่ Roadmap รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวของพื้นที่ต้นแบบ (Social Lab) ในพื้นที่ตำบลโคกกระชาย อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมา โดยดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ส่งผลให้เกิดการพัฒนา สร้างและสังเคราะห์องค์ความรู้ที่จะใช้ในการพัฒนาเพื่อสร้างเป็นต้นแบบด้านการท่องเที่ยวของประชาชนตำบลโคกกระชาย อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมา

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิสร เนาวนนท์ อธิการบดี นายวิจิตร กิจวิรัตน์ นายอำเภอบึงสามพัน และนายเฉลิม ยศกระโทก นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกระชาย ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการทำให้การดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายครบถ้วนทุกประการ ส่งผลให้เกิดการยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลโคกกระชาย อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมาต่อไป

(อาจารย์อิศริย์ เดชตานนท์)

สิงหาคม 2566

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	4
ชื่อโครงการ	4
งบประมาณ	4
หน่วยงานรับผิดชอบ	4
ความเชื่อมโยงกับแผนในระดับต่างๆ	4
หลักการและเหตุผล	5
วัตถุประสงค์ของโครงการ	7
เป้าหมายของตัวชี้วัดความสำเร็จ	7
กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์	8
พื้นที่ดำเนินงาน	8
บทที่ 2 รายละเอียดการดำเนินงาน	9
การพัฒนาท่องเที่ยวในมิติด้านเศรษฐกิจ	9
การพัฒนาท่องเที่ยวในมิติด้านสังคม	13
การพัฒนาท่องเที่ยวในมิติด้านสิ่งแวดล้อม	15
การอบรมเชิงปฏิบัติการ การบริหารจัดการชีวิตอย่างสมดุล ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	18
การจัดทำ Roadmap รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวของพื้นที่ต้นแบบ (Social Lab)	18
ผลผลิตจากการดำเนินโครงการ (Output)	20
ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcomes)	23
หน่วยงาน/เครือข่ายที่ร่วมดำเนินโครงการ	24
จำนวนองค์ความรู้/จำนวนรายวิชาที่มีการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อพัฒนา	24
	25
บทที่ 3 สรุปผลการดำเนินงาน	
สรุปผลการดำเนินงาน	25
ปัญหาอุปสรรค	26
ข้อเสนอแนะ	26

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ชื่อโครงการ

การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ (Social Lab) ด้านการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของประชาชนตำบลโคกกระชาย อำเภอบัวรี จังหวัดนครราชสีมา

1.2 งบประมาณ

งบประมาณ จำนวน 300,000 บาท (-สามแสนบาทถ้วน-)

1.3 หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ผู้รับผิดชอบ : อาจารย์อิศริย์ เดชตานนท์

เบอร์โทรศัพท์ : 083-1001234

อีเมล : isari.d@nrru.ac.th

1.4 ความเชื่อมโยงกับแผนในระดับต่างๆ

ประเภทโครงการ : โครงการอบรม/บริการวิชาการ

เป้าหมายการพัฒนา : ด้านเศรษฐกิจ

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น *

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา *

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมยกระดับเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม

และสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

1.5 หลักการและเหตุผล

มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาท้องถิ่นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน และรัฐบาลมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 ทรงมอบหมายให้พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ องคมนตรี คอยกำกับติดตามและให้คำแนะนำการดำเนินงานแก่มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ในระยะเวลาที่ผ่านมา การบริหารงบประมาณยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาดำเนินการแบบมีส่วนร่วม โดยมีคณะกรรมการพิจารณาจัดสรรให้กับคณะ/หน่วยงานตามข้อเสนอโครงการ โดยพิจารณาถึงการตอบสนองแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา และนโยบายของอธิการบดีและสภามหาวิทยาลัย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา กำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณโครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อขับเคลื่อนโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี ภายใต้ 5 ยุทธศาสตร์หลัก โดยยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมยกระดับเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น ซึ่งเป็นภารกิจด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม ประกอบด้วยโครงการย่อยที่ต้องมีหลายหน่วยงานร่วมดำเนินการ ภายใต้การกำกับดูแลของรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิสร เนาวนนท์ อธิการบดี กับ อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา โดยนายวิจิตร กิจวิรัตน์ นายอำเภอครบุรี และองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา โดยนายเฉลิม ยศกระโทก นายองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกระชาย ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการบูรณาการงานบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2562 มีกำหนดระยะเวลา จำนวน 3 ปี และเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2563 คณะวิทยาการจัดการ นำโดย ดร.ยุทธกร ฤทธิ์ไธสง ได้ทำพิธีลงนามความร่วมมือการดำเนินการวิจัยและบริการวิชาการกับองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกระชายเพิ่มเติมด้วย ซึ่งหน่วยงานทั้งสามแห่งได้ตระหนักถึงความสำคัญในการประสานความร่วมมือการบูรณาการงานบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้

เกิดการบูรณาการงานบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ในการเผยแพร่ผลงานอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้เข้มแข็ง

สำหรับขอบเขตความร่วมมือการบูรณาการงานบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น พบว่าหน่วยงานทั้งสามแห่งตกลงกำหนดขอบเขตความร่วมมือการบูรณาการงานบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

1. ให้มีการดำเนินการบูรณาการงานบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และพัฒนาร่วมกันโดยมุ่งเน้นภารกิจบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และพัฒนาแนวทางองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่แก่ประชาชนในพื้นที่

2. ให้มีการใช้ห้องปฏิบัติการ และเครื่องมือต่าง ๆ ในโครงการงานบริการวิชาการทั้งระดับคณะสำนักและสถาบันของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ตามความจำเป็นและเหมาะสมกับการปฏิบัติการกิจงานบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

3. ให้มีการร่วมมือกันแสวงหาทรัพยากรจากแหล่งทุนภายนอก เพื่อเป็นทุนเสริมสำหรับการปฏิบัติงานบริการวิชาการ และพัฒนาชุมชนในพื้นที่

ดังนั้น เพื่อเป็นการบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการบูรณาการงานบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นระหว่าง 3 หน่วยงานให้ประสบความสำเร็จ และการพัฒนาพื้นที่ให้มีเป้าหมายในการพัฒนาให้เกิดความต่อเนื่อง (ดำเนินงานตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาพื้นที่ตำบลโคกกระชาย อำเภอบัวชุม จังหวัดนครราชสีมา มาตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการ จึงได้นำเสนอโครงการ “การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ (Social Lab) ด้านการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลโคกกระชาย อำเภอบัวชุม จังหวัดนครราชสีมา” ซึ่งการดำเนินงานของโครงการจะทำให้สามารถตอบเป้าหมายของแผนปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมยกระดับเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนได้เป็นอย่างดี

1.6 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลโคกกระชาย อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมา อันนำไปสู่การยกระดับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้คนในชุมชนสามารถบริหารจัดการชีวิตตนเองได้อย่างสมดุล และมีความเหมาะสม สามารถดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การพึ่งพาตนเอง และช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนได้อย่างยั่งยืน ผ่านการจัดการด้านการท่องเที่ยวในตำบลโคกกระชาย อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อจัดทำ Roadmap รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวของพื้นที่ต้นแบบ (Social Lab) ในพื้นที่ตำบลโคกกระชาย อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมา
4. เพื่อจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้ทางบริการวิชาการให้แก่หน่วยงานชุมชนและท้องถิ่นในพื้นที่ตำบลโคกกระชาย อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมา

1.7 เป้าหมายของตัวชี้วัดความสำเร็จ

เป้าหมายของตัวชี้วัดความสำเร็จ โครงการการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ (Social Lab) ด้านการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลโคกกระชาย อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมา มีดังนี้

- 1.7.1 ผลิตภัณฑ์หรือนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดคุณค่าด้านเศรษฐกิจต่อชุมชนท้องถิ่น สังคม จำนวน 2 ผลิตภัณฑ์
- 1.7.2 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว/บริการที่ก่อให้เกิดคุณค่าด้านเศรษฐกิจต่อชุมชนท้องถิ่น สังคม จำนวน 2 แหล่ง
- 1.7.3 มีกิจกรรมการดำเนินงานเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของคนในพื้นที่ จำนวน 5 กิจกรรม
- 1.7.4 มีชุมชนต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอย จำนวน 1 ชุมชน
- 1.7.5 กลุ่มเครือข่ายนักเรียนยุวมัคคุเทศก์ จำนวน 1 โรงเรียน
- 1.7.6 กลุ่มเครือข่ายผู้นำชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชน จำนวน 1 เครือข่าย
- 1.7.7 เกิดพื้นที่ต้นแบบ (Social Lab) ที่ได้รับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว จำนวน 1 ตำบล

1.8 กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์

กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาท่องเที่ยวในมิติด้านเศรษฐกิจ

- ประชาชนหมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 15 ในพื้นที่ตำบลโคกกระชาย จำนวน 30 คน
- นักเรียนโรงเรียนโคกกระชายโนนกลุ่ม จำนวน 30 คน

กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาท่องเที่ยวในมิติด้านสังคม

- นักเรียนโรงเรียนบ้านตะกุดโนนระเวียง จำนวน 30 คน

กิจกรรมที่ 3 การพัฒนาท่องเที่ยวในมิติด้านสิ่งแวดล้อม

- ประชาชนหมู่ที่ 2 ตำบลโคกกระชาย จำนวน 30 คน

กิจกรรมที่ 4 การอบรมเชิงปฏิบัติการ การบริหารจัดการชีวิตอย่างสมดุลตามหลักปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง

- ประชาชนหมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 21 ในพื้นที่ตำบลโคกกระชาย จำนวน 50 คน

กิจกรรมที่ 5 การจัดทำ Roadmap รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวของพื้นที่ต้นแบบ (Social

Lab) ระดับตำบล

- ผู้นำชุมชนพื้นที่ตำบลโคกกระชาย จำนวน 50 คน

1.9 พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา

บทที่ 2

รายละเอียดการดำเนินงาน

ตำบลโคกกระชาย ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา ตั้งอยู่ห่างจากอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ประมาณ 70 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 223,125 ไร่ ประกอบด้วย 24 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งหมด 11,734 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน และเป็นแหล่งการทำสวนผลไม้ ได้แก่ สวนทุเรียน มังคุด สวนเงาะ เป็นต้น รวมถึงประกอบอาชีพประมงน้ำจืด นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในพื้นที่ทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เช่น สะพานไม้ร้อยปี แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ได้แก่ บ้านเก้าร้อยปี และพิพิธภัณฑสถานบ้าน และแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ได้แก่ เขื่อนลำแชะ น้ำตกวังเต่า อุทยานแห่งชาติทับลาน หาดทรายทอง ชุมชน มาบกราด ผาแม่ปลอด ผาบุษมาค่า และผาภูกิ่งฟ้า เป็นต้น อย่างไรก็ตาม พื้นที่ยังประสบปัญหาและความต้องการพัฒนาอีกมาก ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการสร้างกระบวนการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจชุมชน

กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาท่องเที่ยวในมิติด้านเศรษฐกิจ

กิจกรรมที่ 1.1 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ครั้งที่ 1 ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับประชาชนในพื้นที่ตำบลโคกกระชาย จำนวน 30 คน ในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2566 ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของผลิตภัณฑ์ชุมชนกระบวนการจัดลำดับและคัดเลือกผลิตภัณฑ์ชุมชน การค้นหาลักษณะเด่น/อัตลักษณ์ของพื้นที่ตำบลโคกกระชาย และการประยุกต์การผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่

กิจกรรมที่ 1.1 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ครั้งที่ 1 ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับนักเรียนโรงเรียนโคกกระชายโนนกลุ่ม จำนวน 30 คน ในวันที่ 8 มีนาคม 2566 ณ โรงเรียนโคกกระชายโนนกลุ่ม อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์ชุมชน : กุญแจเรซิน (สะพานไม้ร้อยปี/เขื่อนลำแชะ) และการผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน : ฝ้าย้อม (สะพานไม้ร้อยปี/เขื่อนลำแชะ)

กิจกรรมที่ 1.2 การพัฒนาบริการด้านการท่องเที่ยว ครั้งที่ 1 ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับประชาชนในพื้นที่ตำบลโคกกระชาย อำเภอบุรี จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน ในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2566 ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกระชาย โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบในการพัฒนาการท่องเที่ยว หลักการจัดการเส้นทางการท่องเที่ยว การจัดทำเส้นทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลโคกกระชาย และการค้นหาแนวทางเพื่อจัดทำการประชาสัมพันธ์เส้นทางการท่องเที่ยวตำบลโคกกระชาย

กิจกรรมที่ 1.2 การพัฒนาบริการด้านการท่องเที่ยว ครั้งที่ 2 ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับประชาชนหมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 15 ตำบลโคกกระชาย อำเภอกนครบุรี จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน ในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2566 ณ ศาลาประชาคมหมู่ที่ 1 ตำบลโคกกระชาย อำเภอกนครบุรี จังหวัดนครราชสีมา โดยจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาบริการด้านการท่องเที่ยวด้านการนวดสปา และการพัฒนาบริการด้านการท่องเที่ยวด้านการบริการโฮมสเตย์เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมแบบครบวงจรให้กับนักท่องเที่ยว และเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวต่อไป

กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาท่องเที่ยวในมิติด้านสังคม

การพัฒนาท่องเที่ยวในมิติด้านสังคม ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านตะกุดโนนระเวียง ตำบลโคกกระชาย อำเภอบรบือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน ในวันที่ 8 มีนาคม 2566 ณ โรงเรียนบ้านตะกุดโนนระเวียง ตำบลโคกกระชาย อำเภอบรบือ จังหวัดนครราชสีมา โดยจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ 1) หลักการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างสังคมแห่งความสุข 2) ตัวอย่างการพัฒนาบุคลากรท้องถิ่นตำบลโคกกระชาย : การสร้างกลุ่มยุวมัคคุเทศก์ 3) หลักการสร้างเครือข่ายท้องถิ่นเพื่อพัฒนาสังคมร่วมกัน และ 4) ตัวอย่างการสร้างเครือข่ายท้องถิ่นตำบลโคกกระชาย : การสร้างเครือข่ายผู้นำชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชน

กิจกรรมที่ 3 การพัฒนาท่องเที่ยวในมิติด้านสิ่งแวดล้อม

การพัฒนาท่องเที่ยวในมิติด้านสิ่งแวดล้อม ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ “การจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร” ให้กับประชาชน หมู่ที่ 2 ตำบลโคกกระชาย อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน ในวันที่ 8 มีนาคม 2566 ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกระชาย อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครราชสีมา โดยจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ 1) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 2) การจัดทำป้ายสัญลักษณ์เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม 3) การจัดการขยะในระดับครัวเรือน และ 4) การจัดการขยะในระดับชุมชน โดย มีการเชิญทีมวิทยากรจากคณะสาธารณสุขมาให้ความรู้กับประชาชน โดยถือเป็นการสร้างเครือข่ายเพิ่มเติมจากที่คณะสาธารณสุขได้เคยมาจัดการขยะชุมชนต้นแบบในตำบลโคกกระชาย หมู่ที่ 5 โดยได้นำต้นแบบดังกล่าวมาขยายพื้นที่เพิ่มเติมในหมู่ที่ 2 และจะเป็นการขยายผลไปยังพื้นที่อื่นๆต่อไป

หลังจากมีการอบรมให้ความรู้เสร็จสิ้น ทางชุมชนได้มีการไปดำเนินการในเรื่องการจัดการขยะในชุมชน หมู่ที่ 2 บ้านโนนกลุ่ม โดยนำความรู้จากการอบรมไปปฏิบัติจริง และรณรงค์ในหมู่บ้านหลังจากนั้นได้จัดกิจกรรมประกวดแข่งขันการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน มีครัวเรือนต้นแบบประสงค์เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 6 ครัวเรือน ซึ่งหลังจากการประกวดในครั้งนี้ จะขยายผลไปยังครัวเรือนอื่นๆ ซึ่งได้เห็นต้นแบบ และกระบวนการในการจัดการขยะชุมชนเรียบร้อยแล้ว ส่วนครัวเรือนต้นแบบก็จะมีการขยายผลไปสู่การปฏิบัติในระดับที่สูงขึ้น เช่น การจัดทำหมวกก๊าซ แล้วนำก๊าซที่ได้มาใช้ประโยชน์ในครัวเรือนเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย

กิจกรรมที่ 4 การอบรมเชิงปฏิบัติการ การบริหารจัดการชีวิตอย่างสมดุลตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการบริหารจัดการชีวิตอย่างสมดุลตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับประชาชนหมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 21 ในพื้นที่ตำบลโคกกระชาย จำนวน 50 คน ในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2566 ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกระชาย อำเภอบรบือ จังหวัดนครราชสีมา โดยจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ 1) หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับครัวเรือน 2) การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารชีวิตอย่างสมดุล 3) หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับชุมชน และ 4) การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการสร้างเครือข่ายการพัฒนาพื้นที่

กิจกรรมที่ 5 การจัดทำ Roadmap รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวของพื้นที่ต้นแบบ (Social Lab) ระดับตำบล

โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำ Roadmap รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวของพื้นที่ต้นแบบ (Social Lab) ระดับตำบล เพื่อเป็นการระดมสมองจากผู้นำชุมชนและสมาชิกในชุมชนตำบลโคกกระชาย จำนวน 50 คน ในการจัดทำ Roadmap รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวของพื้นที่ต้นแบบ (Social Lab) ระดับตำบล ในวันที่ 24 มิถุนายน 2566 ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกระชาย ซึ่งในกระบวนการดังกล่าว เป็นการระดมความคิดจากผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาจากมิติต่างๆ มาพูดถึงประเด็นที่จะนำมาจัดการความรู้และต่อยอด เพื่อสร้างความยั่งยืนในการพัฒนาพื้นที่ตำบลโคกกระชาย โดยจะนำไปสู่กระบวนการจัดทำสถานที่ และองค์ความรู้ซึ่งจะใช้เป็นต้นแบบและใช้ในการเผยแพร่องค์ความรู้ให้กับทุกคนในชุมชน และพื้นที่อื่นๆที่สนใจต่อไป

2.2 ผลผลิตจากการดำเนินโครงการ (Output)

ผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
ผลิตภัณฑ์หรือนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดคุณค่าด้านเศรษฐกิจต่อชุมชนท้องถิ่น สังคม	จำนวนผลิตภัณฑ์	จำนวน 2 ผลิตภัณฑ์	1. พวงกุญแจเรซิน 2. เสื้อมัดย้อม
พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว/บริการที่ก่อให้เกิดคุณค่าด้านเศรษฐกิจต่อชุมชนท้องถิ่น สังคม	จำนวนหมู่บ้านที่เข้าร่วมอบรม	จำนวน 2 แห่ง	1. การฝึกปฏิบัติการบริการ การนวดให้กับประชาชนหมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 15 2. การฝึกปฏิบัติการทำลูกประคบสมุนไพร ให้กับประชาชนหมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 15
มีกิจกรรมการดำเนินงานเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของคนในพื้นที่	จำนวนกิจกรรม	จำนวน 5 กิจกรรม	1. การพัฒนาท่องเที่ยวในมิติด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน การพัฒนาบริการด้านโฮมสเตย์ การนวดสปา และการสร้างเส้นทางท่องเที่ยวท่องเที่ยวสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2. การพัฒนาท่องเที่ยวในมิติด้านสังคม ได้แก่ การสร้างกลุ่มยุวมัคคุเทศก์ กลุ่มเครือข่ายผู้นำชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3. การพัฒนาท่องเที่ยวในมิติด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของท้องถิ่น การจัดทำป้ายบอกทาง การจัดการขยะชุมชน การจัดการ

ผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
			<p>สาธารณสุขุชุมชน และอื่น ๆ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4. การอบรมเชิงปฏิบัติการ การบริหารจัดการชีวิตอย่างสมดุล ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>5. การจัดทำ Roadmap รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวของพื้นที่ต้นแบบ (Social Lab) ระดับตำบล</p>
เกิดชุมชนต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอย จำนวน 1 ชุมชน	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวน 1 หมู่บ้าน	<p>1. อบรมเชิงปฏิบัติการ “การจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร”</p> <p>2. กิจกรรมประกวดแข่งขัน “การจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร”</p>
เกิดกลุ่มนักเรียนยุวมัคคุเทศก์	จำนวนโรงเรียน	จำนวน 1 โรงเรียน	<p>จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ</p> <p>1) หลักการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างสังคมแห่งความสุข</p> <p>2) ตัวอย่างการพัฒนาบุคลากรท้องถิ่นตำบลโคกกระชาย : การสร้างกลุ่มยุวมัคคุเทศก์</p> <p>3) หลักการสร้างเครือข่ายท้องถิ่น เพื่อพัฒนาสังคมร่วมกัน และ</p> <p>4) ตัวอย่างการสร้างเครือข่ายท้องถิ่นตำบลโคกกระชาย : การสร้างเครือข่ายผู้นำชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชน</p>

ผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
กลุ่มเครือข่ายผู้นำชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชน	จำนวนเครือข่าย	จำนวน 1 เครือข่าย	ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)
เกิดพื้นที่ต้นแบบ (Social Lab) ที่ได้รับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว	จำนวนตำบล	จำนวน 1 ตำบล	อบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำ Roadmap รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวของพื้นที่ต้นแบบ (Social Lab) ระดับตำบล

2.3 ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcomes)

ผลลัพธ์ (Outcomes)	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
ทำให้นักเรียนและคนในชุมชนมีอาชีพใหม่	จำนวนโรงเรียน และ จำนวนหมู่บ้าน	จำนวน 2 โรงเรียน จำนวน 2 หมู่บ้าน	เปิดโอกาสการสร้างอาชีพใหม่ให้กับนักเรียนโรงเรียนโคกกระชาย-โนนกลุ่มโรงเรียนบ้านตะกุดโนนระเวียง และคนในชุมชนหมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 15
เกิดต้นแบบหมู่บ้านที่มีการจัดการขยะมูลฝอยและสร้างรายได้ให้กับครัวเรือน	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวน 1 หมู่บ้าน	ลดปัญหาขยะและสร้างรายได้ให้กับครัวเรือน 500-1,000 บาท หมู่บ้านต้นแบบหมู่ที่ 2 บ้านโนนกลุ่ม ตำบลโคกกระชาย อำเภอบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครราชสีมา
เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาพื้นที่	จำนวนเครือข่าย	จำนวน 1 เครือข่าย	เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาและผู้นำชุมชนในพื้นที่ตำบลโคกกระชาย อำเภอบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครราชสีมา
เกิดความร่วมมือในการจัดทำแผนงานรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวของพื้นที่ต้นแบบ (Social Lab) ระดับตำบล	จำนวนตำบล	จำนวน 1 ตำบล	แผนงานรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวของพื้นที่ต้นแบบ (Social Lab) ในพื้นที่ตำบลโคกกระชาย อำเภอบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครราชสีมา

2.4 หน่วยงาน/เครือข่ายที่ร่วมดำเนินโครงการ

- คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา
- องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา
- โรงเรียนโคกกระชายโนนกลุ่ม
- โรงเรียนบ้านตะกุดโนนระเวียง

2.5 จำนวนองค์ความรู้/ ชุดความรู้ที่นำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น

- การจัดการธุรกิจโฮมสเตย์เพื่อใช้ในการท่องเที่ยวชุมชน
- การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน
- การจัดทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบเพื่อใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว
- การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชา
- การพัฒนาয়วมัคคุเทศน์ เพื่อการท่องเที่ยวในชุมชน

2.6 จำนวนรายวิชาที่มีการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

- การจัดการการท่องเที่ยวชุมชน
- การจัดการเชิงบูรณาการ
- การจัดการการผลิตและการปฏิบัติการ
- การเป็นผู้ประกอบการ
- การออกแบบและประชาสัมพันธ์
- การจัดการขยะและอาชีวอนามัย

บทที่ 3

สรุปผลการดำเนินงาน

3.1 สรุปผล

เชิงปริมาณ

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนสำหรับผลิตของที่ระลึกเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน 2 ผลิตภัณฑ์
2. ชุมชนให้บริการด้านการท่องเที่ยวจำนวน 1 ชุมชน
3. สื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว จำนวน 6 แหล่ง
4. ชุมชนต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอย จำนวน 1 ชุมชน
5. กลุ่มเครือข่ายนักเรียนยุวมัคคุเทศก์ จำนวน 1 โรงเรียน
6. กลุ่มเครือข่ายผู้นำชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชน จำนวน 1 เครือข่าย
7. สร้างรายได้ให้กับครัวเรือนต้นแบบจากขยะมูลฝอย 500 – 1,000 บาท/เดือน

เชิงคุณภาพ

1. สร้างอาชีพใหม่ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน
2. ลดขยะมูลฝอยในชุมชนส่งผลต่อการลดความเจ็บป่วยของประชาชนในชุมชน
3. เกิดเครือข่ายความร่วมมือของคนในชุมชน สร้างความสามัคคีในการพัฒนาท้องถิ่น

สรุปในภาพรวมของการดำเนินโครงการ

การพัฒนา โครงการสร้างชุมชนต้นแบบด้านการท่องเที่ยวของตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา ได้พัฒนา พื้นที่ใน 4 มิติที่สำคัญ คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการบริหารชีวิต ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม เริ่มต้นจากการลงพื้นที่เพื่อทำความเข้าใจ ทั้งกับผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่ให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ที่สำคัญของโครงการ หลังจากนั้นได้ดำเนินโครงการในด้านต่างๆ โดยวางแผนกระบวนการเป็นขั้นตอนที่สอดคล้องและต่อเนื่องกันอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยองค์ความรู้จากบุคลากรในมหาวิทยาลัย เพื่อไปถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชน หลังจากนั้นจะเป็นการลงมือปฏิบัติและนำผลที่ได้จากการปฏิบัติมาพูดคุย ถอดบทเรียนเป็นองค์ความรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาชุมชนต้นแบบ ซึ่งในท้ายที่สุดได้ออกมาเป็นแผนต้นแบบที่จะนำไปใช้ในการสร้างชุมชนต้นแบบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

3.2 องค์ความรู้ นวัตกรรมที่เกิดจากการดำเนินโครงการ

- การจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ และการพัฒนาภูมิทัศน์เพื่อใช้ในการท่องเที่ยวชุมชน
- การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน
- การจัดทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบเพื่อใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

3.3 ปัญหาอุปสรรค

-

3.4 ข้อเสนอแนะ

ทางมหาวิทยาลัยควรมีการให้ยื่นข้อเสนอโครงการ และอนุมัติงบประมาณตั้งแต่ช่วงต้นปีงบประมาณ เพื่อให้ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ หรือระยะเวลาในการใช้จัดทำข้อเสนอโครงการได้มีเพิ่มมากขึ้น ทางผู้ที่จะเสนอโครงการต่างๆ จะได้มีเวลาในการวางแผน หรือติดต่อหาข้อมูลจากทางชุมชนเพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินการที่มากขึ้น